

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 eroane.

Pe șase luni 16 ero. — Pe trei luni 8 ero.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Roman», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentul și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Roman», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Cătușnești

«Ce sânt cântecul cătușnești, ce ni se trimt pentru foșoarele ziarului nostru din acest an?»

Nimic altceva, decât smeritele plămăniți țărănești: Flori de câmp, rădăriile din sufletul poporului românesc.

Ele conțin simfii ascunse și gândiri adânci. Ele ne descoper, în sinceritate, toată frământarea petrecută în inima și mintea ostașului nostru.

Frunzelele cătușnești, îmbrăcate în haina vorbirii poetice, tălmăcesc dureri și nădejdi din tranșee și spitării.

Aici, în frunzele sale verzi, își află lupătorul român mângădere nerfășită pentru lovirile soții cumplite.

Aici cunoaștem noi, cei rămași acasă, firea soldatului nostru și învățăm a prețui mai bine și mai drept însușirile împreunate cu caracterul său.

În suferințe, mai pe sus de închipuire, au izbucnit cântecul acestea ca o podoabă de frumusețe salbatică și de adevăruri îndrăznețe.

Versul junelui soldat, ca și al veteranelor glorioase, se destăinuște ca izvorul de glas stăncă: lîmpe, năvalnic și bogat de sănătate.

El nu e cu totul nou, rădăcinile lui se întind departe. Se poate susținea, că orice cântec are îndărătură și o vechime oarecare, vreme îndepărtată și netezind prima plămănire descărcată din puterea patimei, ce năpădește sufletul.

La aceste produse ale talentului țărănesc se îndreaptă totdauna poezia cultă, ca să-și împozeteze forma

și să-și dobândească vlagă și curaj, când scrierilor noștri ating vremuri de scăpătate literară.

— x —

Federația popoarelor

În ultimul său discurs, președintele Wilson a formulat o nouă serie de postulate cu privire la condițiunile păcii viitoare care, adăogate la cele patrusprezece puncte formulate mai de mult, vor putea constitui chezia sigură a triumfului definitiv al dreptății.

Bărbatul de stat american a arătat că războiul actual, prin proporțiile lui uriașe, a pus în joc în așa măsură înșiși condițiile existenței viitoare a omeniilor, luată la olaltă, încât felurile particulariste naționale au trecut pe planul al doilea, iar locul acestora l-a luat **țelul comun al unei omeniiri luminate.**

Interesul comun al tuturor caută să fie punctul de plecare al acestora care, odată străni în congres, vor avea să aștearnă peste ruinele pricnuite de război, bazele viitoare al cătuării a societății umane.

«Triumful definitiv al dreptății!» «Țelul comun al unei omeniiri luminate!» Cuvinte generoase, dar vagi, care orăcât de sensibile ar fi pentru vizitorii umanitari, n'au sens precis pentru cei ce se țin legați de preocupări de ordin practic.

S'ar părea că plutim în plin idealism utopic. După frumoasa definiție a cunoscutului sociolog rus Plehanov, sânt utopiști toți aceia, care pornesc dela principii abstracte pentru a ajunge la o alcătuire socială perfectă. Și ce

poate fi mai abstract decât conceptul dreptății, sau decât țelul comun, pe care l-ar putea avea o omeniire luminată?

Filosofii, teoreticienii umanitari, idealisții pot găsi lesne formule generoase, în jurul cărora consensul spiritelor să fie unanim. Dar ce dificultăți de neînving în momentul când fiecare în parte va căuta să dea un conținut precis și concret acestor formule. Vesnicia relativitate a lucrurilor omenești!

Adevărul este și el relativ. «Dincolo de Pirenei, adevăr; dincoace de Pirenei, eroare. Cum să faci pe omeniire din dincoace și de dincolo de Vosgi să dea unul și același conținut noțiunii abstracte de dreptate?»

Discuțiile dintre socialistii francezi, cu privire la convocarea unei conferințe socialiste internaționale, au în această privință valoarea unei experiențe. Susținătorii conferinței aduceau ca argument de căpetenie că și socialistii majoritari germani împărțaseșe principiile generale, care ar putea constitui punctul de plecare al desbaterilor. Fostul ministru Albert Thomas a replicat însă: Nu e greu să cădem de acord asupra **principiilor**; dar delegații conferinței vor avea să se rostească precis dacă sânt pentru sau contra cedării Alsajiei și Lorenei, dacă admit sau nu cutare schimbare de teritorii și atunci acordul teoretic se va evaporă ca un miraj! N'ar fi oare să împărțasească aceeași soartă și principiile abstracte, pe care Wilson voește să clădească viitorul cămin al omeniirii strănse într'o mare și egalitară federație?

Și totuși, în ciuda acestor considerații pesimiste, omeniirea speră.

Voeste să spere și așteaptă cu încredere.

Din chinurile și frământările dureroase de aziși poate nu va ieși tământuirea radicală a omeniirii bolnave. O îndrumare spre deplina tământuire însă e sigură.

Faptul că ideile de dreptate internațională, de desamare, de federație a popoarelor, de alcătuirea unei familii a neamului omeneș au părăsit încaperile strănte ale câtorva vizionari idealisți, respectați dar neurmați, pentru a deveni obiectul de preocupare statornică a bărbaților de stat cu răspundere și putere, e un progres, un mare și netăgăduit progres.

Ideliile acestea au devenit aziși bagajul curent al sefilor de state, al diplomaților, al polițianilor, al popoarelor.

Războiul general, pe lângă atâtea ruine și dezastre, a avut cel puțin această urmare fericită, că a sădit în sufletul omeniilor **aspirațiile ideologilor umanitari**, aspirații care constituie acum patrimoniul multimi, cheziașii unui viitor pașnic și mai fericit.

Astfel, prin înșeși excesele și catastrofele lui, războiul și-a pregătit învingătura. Chinuită, înșingărată și decimată de război, omeniirea se întoarce acum împotriva războiului însuși. Ci-vilizația, batjocorită și mutilată, înstrăuneste acum dosarul acestui dușman nemipăcat al omeniirii, năzuind la execuția lui capitală.

Războiul însuși va ajuta poate omeniirea să se lecuască de războaiie. Deasupra antagonismelor dintre națiuni, tinde să se ridice conceptul de omeniire. O evoluție în relațiile internaționale, la fel cu cea săvârșită în sănul statelor în relațiile dintre indi-

FOIȘOARA

Țărnicia, învățătura și crebina

— Poveste —

A fost odată un om sărac. Din ce pricină era sărac, nu știu, că nu spune povestea. Atăta știu că Doamne, rău îl mai înlecăcesse nevoia pe bietul om!

Și toate au fost cum au fost, toate le-a piripilit el cum le-a piripilit, dă dela o vreme, Împresurându-l a meri copiii, s'a trezit omul că nu-l lucra de șagă. Să îi sărăcia în casă, ca-lucă vana. Da' să mai fie pe lângă dânsa și așă o casă grea de copii, trece peste puterile sărăcului. Și de aceea își zicea mereu, în gândul lui:

Măi, eu de atâtă amar de ani muncească la gospodăria asta și, când cople, ce hăsnă am dintr'însa? M'am dat chinului și năcazului atâtă vreme. Și acum să n'am cu ce-mi ținea copilii? Știu că, Doamne iartă-mă, n'am să-mi vând sufletul și să-l hrănesc pe dânsii!...

Și cum se năcășea omul așa în gândul lui, numai iace la viața poartă o babă adună de lume. Zice: «Ce te gândești și te năcășești, dragul mătușii? Milucește-mă mai bine o' strachină de făină, că mila de cel făimând tare bine îi-o prinde!»

Atunci omul cel sărac ia repede și-i

dă o strachină de făină așa, din toată sărăcia lui. Baba-i zice:

— De-acum, dragul mătușii, s'apucăi vorbele mele și să îți calea tot spre rășărit. Ai să-ajungi la o răseruce de drumuri. Și, dragul meu, de te-te-oi porni cu gândul cel rău, să știți căl să te întâlnești cu rășplata lui Dumnezeu și ai să scapi de năduhul cel greu.

Ce să facă omul? Își ia degrabă rămas bun de-acasă și se duce și se duce, pân' ajunge la răserucea drumurilor. Și aici ce să vadă? A văzut ce nu mai văzuse: O grădiniță împodobită cu fel de fel de pomi roditori. Și pomii erau strănșe de înăcrăși cu roade. O gospodărie cum nu mai văzuse și se înfățișă ochilor. Ear Împrejurul grădiniții era un gard de argint. Văzând omul sădă minune a minunilor, s'a uitat de vreo câteva ori în toate părțile și, nici una, nici două, de potof, la apucat șerpele de nică, și hai să mănânce și ei vreo tre mer. Apucă un măr, îl mănâncă. Măru-bun. Apucă un măr, îl mănâncă și pe acela. Îi bun, nevioie măr, și acela. Când să apuce și al treilea măr, din toată inima l-ar fi mănăcut, însă, vorba cea «a'năcrac bălăna»: mâna i-a să înțeleșt pe măr și, hăt încoace, hăt încolo, mărul ședea lipit de mână... Unde prinde a răcni omul atunci, de-ai fi gândit că țipă șerpele în gura lui. Când iacă, nu

după multă zăbavă, vin la dânsul doi moșnegi: Dumnezeu și al. Petru. Atinge Dumnezeu cu vârful tolagului de mână omului și, cât ai bate din palme, se desprinde mărul.

«Ce ai făcut, omule? De te-e ai atins de mână strănă?» îl întrebă Dumnezeu. — Eu am gândit că n'a curge sânge dac'oi gusta din merlele astea, Doamnel răspunde omul, cunoscând pe Dumnezeu.

— Bine om bun. Da' trebuie să ști, că asta-i muncă strănă și frige dacă te-atingi de dânsa. Și, pe lângă asta, la cetește slovele cele mari de argint scrise pe poartă.

— D'apoi știu eu carte, păcatele mele cele grele? ofteaă omul.

— Apoi iacă-ți ceteșc eu — zice Dumnezeu. Și-i cetește:

«Copilul harnic este stăpân peste grădina asta».

Cum a ceteșc aceste cuvinte, Dumnezeu Împreună cu al. Petru s'a făcut nevăzuți. Iar omul și a pus în gând așa: Am să mă duc binșor acasă și, cum oiu puteă am să-mi fac din copii omeni harnici. Și de-or stăpâni ei, ai, m'oiu opoși eu pe lângă dânsii. Și, pornindu-se spre casă, ce să vadă omul pe la o bucată de drum? Vede o grădiniță și mai frumoasă decât cea dintâi. Da' grădina asta era Împrejmănită cu gard de aur. Iarăși dă el să mănânce niște mer.

și iarși păște cum pășie mai 'nainte. Iarăși vine Dumnezeu, și-i zice:

— Să nu te atingi de muncă strănă, om bun, că munca strănă-i foc. Și-apoi tu n'ai vole să lătri aici, în grădina, că iaca ce glăușesc slovele astea de aur scrise pe poartă:

«Copilul cel cu învățătura bună este stăpân peste grădina asta».

Și se face nevăzut Dumnezeu. Rămâne omul singur și-i zice 'n gândul lui: Vorbă să fie!... Da' la să dau eu învățătura bună copililor miei și-apoi să vezi, măi strănă cum am să mă veselesc eu cu dânsii prin grădina asta... Și, pornindu-se așă la drum, dă bietul om de-o grădiniță și gard de frumărit. Desfățarea raitului, nu alta! Înălțai el iarși și mănăncă două mer. Când să și încerce norocul și cu al treilea măr, nu-i chi. Că iarși i se'nclătesc degetele pe dânsul. Măi, măi, măi! Mari păcatele zicea și se zăbuciuă de ciudă omul.

— Văd și eu că ț-i-mari păcatele, dragul meu, îi răspunde Dumnezeu. Și îi-mari păcatele, fiindcă, întâiașă dată, tu nu ști că munca strănă trebuie să ăși neatină și-apoi, fiindcă, omule, tu nu ști că spun slovele astea de mărgăritar scrise pe poartă. Și iaca ce îi zice:

Copilul cu crebina în Dumnezeu este

vizii și clasele aceleiași națiuni. Legislația socială, atât de abundantă în ultimele decenii, e semnul caracteristic al triumfului spiritului de armonie asupra spiritului de luptă și de desăbănare.

Eat *solidarismul*, menit să dea o bază teoretică partidului radical-socialist din Franța, nu e și el decât o manifestare a aceluiași spirit: *desapura luptă* pentru trai, *solidaritatea* pentru trai.

În locuși dintre națiuni, vedem tendința unei solidarizări a națiilor pentru asigurarea unei desvoltări pașnice și ferice a fiecăreia. Acesta e rostul federației popoarelor.

Nu principiile abstracte vor fi dus lumea la această cumințenie, ci însuși excesul de suferințe provocat de război. Se va realiza astfel, dacă nu dreptatea ideală, de care vorbește Wilson, dar *mai multă dreptate*; dacă nu fericea obștească, ci puțin condiții mai favorabile pentru o viață mai pașnică și mai fericită.

Firșete, greutățile sânt immense, căci oamenii nu vorbesc totuși aceeași limbă, are dreptate va și mai fi încă mutilată prin concesii și aranjamente. Dar astăzi omeneia *urea*, și cecece omul vrea cu strălucire, se realizează.

Vom ajunge astfel poate la paradoxul de a fi recunoscutii războiului de azi, că a prilegit federația popoarelor, desarmarea și înlăturarea războaielor. Dar e o lege caracteristică a progresei, că el nu se poate înfăptui decât pe ruine și cadavre. (R)

Răvaș politic

Au început și la noi preferențele politice. Le-au prevădit atât de respicț preadesse audiențe la domnitor. Wekerle a plecat. Cu el întreg cabinetul. Pricina zace dincolo, în Austria, fața căreia în urma *străduințelor îndârjite și conștiente* ale naționalităților s'a schimbat cu desăvârșire. Austria nu mai e cea de la începutul războiului. A spus-o însuși Wekerle. E o federație, mulțumită glasiurilor cu temeieri istorice puternice ale cheilor. Ei amenință în mod primedios și întregitatea Ungariei. De aceea zice Wekerle trebuie să vină un alt bărbat la cărma țării care să fie în situație de a concentra toate energiile politice pentru un singur scop: păzirea integrității teritoriale a țării. Dănsul nu o poate. A recomandat deci pe Wlassics. Acesta încă nu-i în stare să suporte sarcina grea a guvernării, mai ales în vreme de criză atât de acută «o criză de care n'a mai suferit nică când Ungaria». Va veni

Návy Ludovic. Așa spun zierele mai proaspete, cu un guvern coalitivist.

Așteptările social-democraților și ale patidului károlyist: să vină Károlyi și democrații socialisti la cărma nu s'au izbândit deocamdată. Cu toate acestea numirea lui Návy e un pas însemnat către democratizarea desăvârșită. E puncta de trecere.

Din fapțurile acestea totuși oblice, că ne apropiem cu nădejde de pace. În cazul în care se va fi împedecată în Germania atunci, e nemi- mai fiind în stare monarhia să conține războiul: va fi silit să plece și Návy și să urmeze după toate semnele Károlyi cu democrații socialisti.

Unele dintre zierele capitalele zvonesc știrea că în locul lui *Burian* va veni în curând contele *Andrássy*; alte susțin că nu va primi postul de ministru al externilor, ci va fi delegat la conferența de pace ca reprezentant al intereselor ungare. Știrea aceasta e mai aproape de adevăr. Mai ales, că și contele *Tisza* îl recomandă pe cel mai potrivit. *Berzevicy* însă, cel cu proiectele legilor școlare din 1904 înfăptuite în urmă de *Apponyi*, a pus la cale, după știrile din «*Vldo*» un curent pentru a trimite la conferența de pace pe contele *Apponyi*. «*Tocmai pe Apponyi* îl desocopere acum, pe care-l urase naționalitățile, și cu care se alia și acum cu tot dreptul pe picior de război». Așa zice *Világ*, iar noi ne mărginim a atrage luarea aminte a lui *Berzevicy*, că trimițând pe *Apponyi* la conferența de pace să grăiască ca acesta să-și ducă cu sine și dosarele *zinei culturale*, a executării legii XX din 48, a comisariilor la sinoade și institutele pedagogice etc. De siguri i vor fi de mare folos...

Dreptul de liberă dispunere provăduit de Wilson pentru toate gențile, a fost primit pretutindena cu nădejdi înalte. În temeiul acestui drept cer și politicienii maghiari independenți Ungariei și uminea personală. Cerința aceasta unește toate partidele maghiare. Și domnitorul ține seamă de dorința lor.

Și noi vrem să ne împărțăm de acest drept firesc și sfânt. Sântem tari în credința că factorii în drept ai neamului și bisericile știu să asigure în cadrele țării, ai căreia leali suspuși suntem, și pentru noi dreptul acesta cu toate binefacerile lui, așa după cum o cere cinstea, credința, hărnicia și mărima neamului, porunca firii și temeiurile istorice.

ceiu norocul omului: Hărnicia, învătătura cea bună și credința în Dumnezeu.

Intocmită după:

Gh. Furiund.

Cățanești

*Frunzuliță doi bujori,
Părieniți s'ara feceri,
Surovici fără frați,
Nevestele far' brațel,
Mândrele fără iubiti,
Ca de mult sânt călăniți,
Ori de rele m'abdrăniți,
Ori de ghi acoperiți...*

*Cararășă la izvor,
Doamnă, plină ești de dor,
Și de dor, și de durere,
Fără stop de mângdere.*

*Dute crot, dute în vânt
Și te-apează la pământ,
La mândra mi te oprește
Și de mine-i povesteste:
Zile bune și senue
Să te petreacă cu bine.*

Avrei Pasuc,
dela reg. de artilerie de munte 72, bat. 1.

Răspunsul german lui Wilson

Textul notei germane. — Bruxelles. Alte știri.

Din Berlin se telegrafează în 12 l. c.:

Răspunsul german, dat *prezidentului Wilson*, este următorul: La întrebarea lui Wilson, că oare guvernul german vorbește numai în numele factorilor cari au purtat războiul, sau în numele întregului popor german, — guvernul răspunde, că vorbește atât în numele factorilor amintiți, cât și în al poporului german. Drept dovadă este vorbirea *prezidentului Fehrenbach*, ținută în ultima ședință a Reichstagului.

Cu raport la evacuarea teritoriilor ocupate, guvernul este învoit *a-și retrage trupele din Franța și din Belgia*.

Cere dele Wilson, să facă propunere, unde și când au să se întrunească trimiși armatelor dușmane pentru a se înțelege asupra executării tehnice a evacurii.

Dela Rotterdam se vestește în aceeași zi, că germanii au început să părăsească Belgia. În Bruxelles au sosit 700 de vagoane, care transportă arhivele de stat. Guvernatorii provinciei au primit ordin, să se îngrijească fără amănare de transportul arhivelor.

Pester Lloyd primește din Berlin știrea, că tratativele de pace se vor ținea la *Bruxela*, nu la Haags.

Întro conferență a partidului constituțional, *Wekerle* a declarat, că Ungaria va fi reprezentată prin *delegat special* la conferența de pace. Știrile austriace au schimbat esențial raportul Ungariei cu Austria; — acolo, în Austria, federalismul nu se mai poate înconștrâ. Ungaria nu este contrară unirii Dalmatiei cu Croația, cer Bosnia va hotărâ ea însăși, unde are să aparțină. Pretenșiunile cheilor, cu privire la comitatele slovecești, ungurii le resping.

Știrile războiului

Budapesta, 11 Oct. (O.) Frontul italian: Pe fronturile muntoase în multe locuri lupte de asigurare și de recunoaștere.

Frontul din *Balceni*: Pe râul *Skumbi* s'a zădărnicit încercarea de trecere a cavaleriei italiene sub Astago, s'au evacuat *Przendul* și *Criscina*. La nord de *Leskovac*, pe înalțimi, se luptă batalioane nemțești împotriva sărbilor. După front, în mai multe locuri, lupte cu bande.

Frontul apusean: Regimentele noastre de *lăncă Verdun* au sursinut și ieri lupte reușite de apărare.

Budapesta, 12 Oct. (O.) Frontul italian: Lupte aprige, pentru noi favorabile, s'au dat ieri pe acutul cer Șapte comune. După un foc secat de tunuri, dimineața la opt ore, între valele *Assa* și *Monte Di Val bella*, s'au pornit atacurile de infanterie italiană, înaintările sub Astago s'au prăbușit în focurile noastre de apărare; la *Moute Sisemolo* italienii și francezii au reușit să intre în sanjuriile noastre, — dar prin contraatacul batalionelor noastre de rezervă au respins imediat dușmanul. În fața pozițiilor noastre zac numeroși soldați morți și răniți.

Între regimentele cari s'au distins în decesebi, sânt și regimentele de infanterie hovezească Nr. 23 și 24.

Frontul din *Balceni*: Am retras în Albania, arțergradele noastre dela râul *Skumbi*, *Duşmanul* a ocupat *Mitrovici*. Între *Niş* și *Leskovac* continuă luptele.

Frontul apusean: Ieri nu s'a întâmplat nimic deosebit la trupele austro-ungare.

Budapesta, 13 Oct. (O.) Fontul italian: La Șapte comune, dușmanul nu și-a moit atacurile. Pretutindeni obișnuita activitate de război.

Frontul din *Balceni*: În Albania, conform ordinului, am continuat retragerea. În împrejurimile *lucului* se observă că se adună numeroase bande. După lupte de mai multe zile am cedat orașul *Niş* în mâinile dușmanului.

Frontul apusean: La *Beaumont*, regimentele noastre au participat ecară cu succes la susținerea atacurilor maselor americane.

Șeful statului major.

Comunicatele germane anunță retragerile în regulă.

Turcii și pacea separată.

Din Viena se anunță, că marele vizir *Teftik Paşa* a trimis puterilor centrale o notă, în care se arată că Turcia nu mai poate opune rezistență, și că *Bulgaria concentrează trupe*, că în unire cu *Intelegerea să plece spre Constantinopol*. De aceea Turcia este nevoită să înceapă tratative de pace separată.

Tratativele Turciei cu *Intelegerea* s'au și început la Atena.

Rege al Finlandei. Camera finlandeză, întrunită în capitala *Helsingfors*, într'o ședință de opt ore, pe 11 Octombrie, a ales de rege al țării pe principele *Frideric Carol de Hessa*. Alegea s'a făcut cu 64 voturi pentru, și 41 voturi contra.

Partidul social-democrat din Ungaria

— Apel către întreg poporul din țară —

Ziarul *Nepszava* publică apelul partidului social-democrat din Ungaria în următoarele zec puncte:

1. Immediata retragere a guvernului *Wekerle* și alcătuirea unui nou guvern din delegații tuturor claselor democratice și popoare ale acestei țări.

2. Immediata disolvare a camerei deputaților și convocarea noului parlament pe temeiul votului universal, egal, direct, secret, aplicat și la femei. Noul parlament va stabili noua constituție a Ungariei neafărnată.

3. Oferă tuturor statelor în război să încheie pace pe baza revoluției proletare reușite și principiilor lui Wilson și intrarea în liga popoarelor.

4. Desfășinarea imediată a sistemului de subjugare a naționalităților, și asigurarea libertății de mișcare a popoarelor, care locuiesc în această țară, să ca poată folosi în mod liber, fără restrângeri, limba lor maternă atât în școlae, cât și în toate ramurile judecătorești și administrative.

5. Pregătirea democratizării desăvârșite a administrației.

6. Înfiptarea unei reforme agrare, care să dea pământ brațelor care li muncesc.

7. Socializarea industrială.

8. O politică dreaptă de dare cu trecere povorilor grele asupra ărilor și venitorilor mari și desfășinarea ărilor pe consăv.

9. Immediata completare și desăvârșire a politicii de ocrotire socială și a muncitorilor.

10. Despăgubirea soldaților, cari se întorc acasă și muncitorilor cari au fost concediați dela fabrici, în așa fel ca să primescă plata obișnuită, ce li s'ar fi cuvenit dacă ar fi lucrat ca muncitori. Despăgubiri pentru invalizi, văduve și orfani.

Întâmplările din Bulgaria

— Amănunte interesante —

În Bulgaria trăscă aproximativ două mii de supăși austro-unguri, partea cea mai mare dintre ei în Sofia.

Despre situațiunea supușilor posterior centrali în aceste zile critice, comunicăm amănunte interesante un doctor sosit la *Budapesta* din capitala *Bulgariai*.

Prin 20 luna trecută — spune el — se vorbea cu spaimă în Sofia, că doua diviziuni de pe frontul macedonean au făcut stăvili împrejur și părăsind tranșeele, au lăsat frontul deschis pe o mare întindere.

Soldații revoluționari s'au îndreptat spre Sofia, unde au aște din ei au sosit fără arme cu trenul. Erau întro stare deplorabilă. Hainele le erau zdrențuite și în piciorae purtau opinci rupte. Câțva ofițeri i-au adunat de pe strade și la comanda dădă soldații s'au așezat în front. Un ofițer i-a mustrat pentru părăsirea câmpului de luptă și aruncarea armelor, spunându-le apoi, că regele e dispus să ierte de astatăd, dacă acei se vor întoroe la datoria lor.

Sântem ruși de toame, hainele ni sânt zdrențe, — au răspuns soldații.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Patrănești, în protopresbiteratul Abrudului, cu convocare la ordinul Ven. Consistor din 5 Septembrie a. c. Nr. 9271 Bis, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sînt cele fasonate în coala B, pentru întregirea dotărilor dela stat.

Concurenții își vor înainta petițiile subsemnatului oficiu în termenul arătat și pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare se vor prezenta înainte de alegere în vreo Duminică sau sîrbătoare la biserică spre a cănta, cuvînta, eventual a celebra și, liturgie și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 20 Septembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop

Se caută un morar!

La văduva **Ana Silea**, proprietară de moară în **Vestem Nr. 38 (Vestény)**, comitatul Sibului, se caută un **morar fără familie**, care să știe rîndueala la moară de foc (cu motor). — Doritorii să se adreseze la v. d. ANA SILEA, Nr. 38 în Vestény.

Med. Dr. Ilie Jancu

ordinează zilnic dela orele 2—3 d. a. **Sibiu, Strada Seiler Nr. 3.**

Monumente pe mormânturi

Monumente pentru căzuții în război, Crucii la mormânturi, Table comemorative — în peatră de toate soiurile se află în cel mai bogat asortiment la: **Urmașul lui Josef Roubischek**

R. BINDER

Nagyseben, Burgergasse Nr. 36.

ESTE CLAR DEPLIN

că o damă cultă nu poate întrebuința, decât pudră-Diana și cremă-Diana.

Doză de probă. 3— K
Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!

Potire, Discuri, Lingurițe, Cădelnițe, Crucii și Căndele

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu—
: : Nagyseben se află de vânzare :

Căzut-a canuna capului nostru

cuvîntări funebrele

de

Dr. Ioan Lupăș.

Prețul unui exemplar **8 coroane**, plus porto postal recomandat 1 Cor.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu :
: Nagyseben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omnii și cuvîntări bisericesti

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fl.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu,
: Nagyseben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetăț. la congresul învățăto-
: rilor gr. or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fl. plus porto postal 6 fl.

A aprut și se află de vânzare la Librăria :
: Arhidiecezană din Nagyseben—Sibiu :

Tipicni bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariali — de

Aurel Popoviciu,

dehovănit-comisar seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiu din 21/VI 1918. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.** plus 50 fl. porto, recomandat.

În editura Comisunei administrative a tipografiei arhidiecezane a aprut :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoiului mic

care cuprind: Rînduiala Vecerniei, Utruniții și a Liturgiilor; cele opt glasuri pentru Duminică, Podobiile, Poitile, Fipețele, Catavasiile, Imnoasele, Svețiile și a.

Se află în depozit spre vânzare la «Librăria Arhidiecezană».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 5.50, plus porto postal recomandat 70 flieri. — Legătură imitație de piele Cor. 7.50, plus porto postal recomandat 70 flieri.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

A aprut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu

Predici

de

Mihal Păcășan,

protopresbiter

și alți preoți din protopresbiteratul B. Comoglului
Prețul 3 cor., plus 12 fl. porto

În editura Comisunei administrative a tipografiei arhidiecezane a aprut :

Acaftistul

Preasfințit Născătoare de Dumnezeu și alte rugăcuni

cu binecuvîntarea Înalt Preasfințitului Domn Vasilie, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al Românilor de reședința gr.-or. din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

În această ediție augmentată, (469 pagini) se cuprind: Rugăcuniile dimineții, de seară și pentru floare și din săptămîni. Canonul de rugăcune de toate zilele. Rugăcuniile duminicești liturgice. Canon de pocălnică către Domnul nostru Ius Cristos. Rugăcuniile de ispită și învățătură pentru ispită. Rugăcuniile științei cuminatești. Canonul sfîntei cuminăcării. Rugăcuniile către Dumnezeu Savaot. Rugăcuniile către Domnul nostru Ius Cristos. Rugăcuniile de toate zilele către Preasfințita Născătoare de Dumnezeu. Rugăcuniile către Preasfințita Născătoare de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Ius Cristos. Canon de umilniță către Domnul nostru Ius Cristos. Acaftistul preasfințit de Dumnezeu Născătoare. Canon de umilniță către Preasfințita Născătoare de Dumnezeu. Rugăcuniile către Preasfințita Născătoare de Dumnezeu. Canonul sf. Nicolae. Rînduiala Paracletului preasfințit Născătoare de Dumnezeu. Canonul sf. Nicolae. Rînduiala Paracletului paraclet al preasfințitei Născătoare de Dumnezeu. Canon de rugăcune către Iegerul păzitor al vieții omului. Canon de rugăcune, ce se cântă către toate puterile cerești și pămîntii. Rugăcuniile mesei.

Rugăcuniile școlarești. Rugăcuniile unui fiu sau a unei fiice pentru tatăl sau mama sa. Rugăcuniile pentru profesor sau binecuvîntător. Rugăcuniile unui soț pentru soția și a unei soții pentru soțul său. Rugăcuniile tatălui și a mamei pentru pruncii lor. Rugăcuniile la ziua aniversării mamei sau nașterii. Rugăcuniile când cineva se află în neorosiți și supărări. Rugăcuniile pentru vrăjmași. Rugăcuniile în timp de trăsnet, de fulgere și de cutremure. Rugăcuniile stăpînului de casă. Rugăcuniile pentru tot ce privește mîntuirea. Rugăcuniile către Domnul nostru Ius Cristos. Rugăcuniile la sîrbătorele Binecuvîntării. Rugăcuniile la sîrbătorele Adormirii Maicii Domnului. Rugăcuniile către: Ioan Procopci, Sf. Nicolae, Sf. George, Sf. Dimitrie, Mucenica Ecaterina, Maica Paraschiva, Sf. Ana (fecunda Născătoare de Dumnezeu), Sf. Mironoșii și Maria Magdalena. Rugăcuniile pentru cei răposai. Rugăcuniile la ziua Impăratului. Rugăcuniile la Nașterea Domnului. Rugăcuniile în fiecare post. Rugăcuniile la Iuieria Domnului. Rugăcuniile la Rusali. Rugăcuniile la orice neputință. Rugăcuniile la vreme de foametă. Rugăcuniile neputințurilor. Rugăcuniile plugarilor la sămănat. Rugăcuniile lucrătorilor de vîl. Rugăcuniile lucrătorilor la cere și la bîl de aur. Rugăcuniile omenilor. Rugăcuniile călătorilor. Sîntar peste tot anul. Paschalia.

Se află în depozit spre vânzare la «Librăria Arhidiecezană».

Prețul unui exemplar:
Legătură simplă 5 Coroane, plus porto postal recomandat 60 flieri. — Legătură imitație de piele 7 Coroane, plus porto postal recomandat 60 flieri.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu Nagyseben se află de vânzare :

Semințe din agrul lui Cristos

cuvîntări bisericești pe toate Duminicile și sîrbătorile de peste an, precum și la casuale bisericești, publice și private

de
Zacharia Bolu, fost asesor consolat, etc.

Tomul I: Cuvîntări la Duminicile de peste an. Cuvîntări la praznicele și sîrbătorile

Tomul II: de peste an, precum și la casuale bisericești.

Tomul III: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul IV: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul V: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul VI: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul VII: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul VIII: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul IX: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul X: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XI: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XII: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XIII: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XIV: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XV: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XVI: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XVII: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XVIII: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XIX: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

Tomul XX: Cuvîntări bisericești la înmormîntări, parastase și alte festivități funebreale.

La Librăria arhidiecezană din Sibiu—Nagyseben se află de vânzare următorii nume din

Biblioteca școlară

ingrijită de **V. Stan**, profesor.

1. Legende, de S. Fl. Marian.
2. Epistolele lui Traian cu Dacii, după A. Vlașcu.
3. Balade populare, de V. Alexandri.
4. Din lumea paserilor, legende după S. Fl. Marian.
5. Sentințele române, de V. Alexandri.
6. Prihorii.
7. Impăratul Rogojna.
8. În noaptea slăjită.
9. Jara pomilor.
10. Epistolele lui Traian cu Dacii, după A. Vlașcu.
11. În Nazaret.
12. De Crăciun.

Prețul: de fiecare număr **10 fl.**, plus porto postal recomandat 40 fl.

În editura «Librării arhidiecezane» din Sibiu—Nagyseben a aprut și se află de vânzare

Apostolul

care cuprind

Faptele și epistolele Sfinților Apostoli.

Tipărit în zilele Preasfințitului Împărat și Rege Carol al IV-lea, cu binecuvîntarea Înalt Preasfințitului Domn Vasilie, Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor de reședința gr.-or. din Ungaria și Transilvania, consilier intim de stat al Maiestății Sale ces. și reg.

Prețul unui exemplar:
Legătură simplă K 15—, plus porto postal K 3—
Legătură imitație de piele K 20—, plus porto postal K 3—.

Revanzătorilor li se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu—
: Nagyseben, se află de vânzare :

Biserica catedrală

dela

Mitropolia ortodoxă română în Sibiu.

Istoricul zidirii (1857—1906)

de

Dr. Ilarion Pușcariu,
Dr. E. Miron Cristea și Mateiu Voileanu.

Cu 24 ilustrațiuni și 3 fașimile.

Prețul 4 cor., plus 60 fl. porto recomandat.

A aprut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.

de

Trei predici

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 flieri plus 10 flieri porto.

Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

Încercați

În ziarul **Telegraful Român**, care apare de 3 ori pe săptămână, se publică cele mai ieftine

inșerate și reclame

cu deplin succes. — Adresa: Administrația **Telegraful Român**, : : : Sibiu (Nagyseben), Strada Măcelarilor 45. : : :

Cei ce fac comande pe temeiul acestor reclame și înșerate, să amintească totodată și numele folii noastre.